

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING INGLIZ TILINI O'QITISH VA O'RGANISH SAMARADORLIGIGA TA'SIRI

Nazirova Sarvinoz Azimjon qizi

Chet tillari fakulteti birinchi kurs talabasi

nazirovasarvinoz245@gmail.com

Toshboltayev Faxriddin

Axborot texnologiyalari kafedrasida dotsenti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.19809481>

Annotatsiya. Ushbu maqolada raqamli texnologiyalarning ingliz tilini o'qitish va o'rganish jarayonidagi o'rni, ahamiyati hamda samaradorligi tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy axborot-kommunikatsiya vositalari, mobil ilovalar, onlayn platformalar va sun'iy intellekt texnologiyalarining til ko'nikmalarini rivojlantirishdagi roli yoritiladi. Jahon miqyosida o'tkazilgan tadqiqotlar va statistik ma'lumotlar asosida raqamli vositalarning o'quvchilar motivatsiyasini oshirishi, mustaqil ta'lim ko'nikmalarini shakllantirishi va ta'lim sifatini yaxshilashi asoslab beriladi.

ANNOTATION

This article analyzes the role, importance, and effectiveness of digital technologies in the process of teaching and learning English. It also examines the contribution of modern information and communication tools, mobile applications, online platforms, and artificial intelligence technologies to the development of language skills. Based on worldwide research and statistical data, the article demonstrates that digital tools enhance students' motivation, foster independent learning skills, and improve the overall quality of education.

ANNOTATSIYA

В данной статье анализируются роль, значение и эффективность цифровых технологий в процессе преподавания и изучения английского языка. Кроме того, рассматривается влияние современных информационно-коммуникационных средств, мобильных приложений, онлайн-платформ и технологий искусственного интеллекта на развитие языковых навыков. На основе международных исследований и статистических данных обосновывается, что цифровые инструменты повышают мотивацию учащихся, формируют навыки самостоятельного обучения и способствуют повышению качества образования.

Kalit so'zlar: raqamli texnologiyalar, ingliz tili, onlayn ta'lim, sun'iy intellekt, mobil ilovalar, interaktiv ta'lim, masofaviy o'qitish, til kompetensiyasi.

Bugungi globallashuv davrida ingliz tili xalqaro muloqot, ilm-fan, biznes va axborot almashinuvida muhim vositaga aylandi. Shu sababli, uni samarali o'rganish zamonaviy ta'limning asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi ingliz tilini o'qitish va o'rganish metodikasiga tub o'zgarishlar kiritdi. Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada interaktiv, qulay va samarali qilishga xizmat qilmoqda.

Bugungi kunda internet, mobil ilovalar, onlayn kurslar va sun'iy intellekt asosidagi dasturlar millionlab insonlarga ingliz tilini o'rganish imkoniyatini yaratmoqda. Masalan, Duolingo platformasi dunyo bo'ylab 600 milliondan ortiq foydalanuvchiga ega. British Council ma'lumotlariga ko'ra, jahonda 1,5 milliardga yaqin inson ingliz tilini o'rganmoqda. Ushbu raqamlar ingliz tiliga bo'lgan ehtiyojning naqadar yuqoriligini ko'rsatadi.

Raqamli texnologiyalar o'quvchilarning tinglab tushunish, o'qish, yozish va gapirish ko'nikmalarini kompleks ravishda rivojlantiradi. Masalan, YouTube, BBC Learning English va TED Talks platformalari tinglab tushunish ko'nikmasini oshirsa, Grammarly va ChatGPT kabi vositalar yozma nutqni takomillashtirishga yordam beradi. Elsa Speak va boshqa talaffuz dasturlari esa og'zaki nutqni rivojlantirishda katta ahamiyatga ega.

Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, raqamli vositalardan foydalanish ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. AQShda olib borilgan tadqiqotlarga ko'ra, interaktiv texnologiyalar asosida ta'lim olgan talabalar an'anaviy usulda tahsil olgan o'quvchilarga qaraganda 30 foiz yuqori natija ko'rsatgan. British Council tomonidan o'tkazilgan so'rovnoma respondentlarning 78 foizi mobil ilovalar ularning ingliz tilini o'rganishga bo'lgan qiziqishini oshirganini bildirgan.

Pandemiya davrida raqamli ta'limning ahamiyati yanada ortdi. UNESCO ma'lumotlariga ko'ra, 2020-yilda 1,6 milliarddan ortiq o'quvchi masofaviy ta'limga o'tgan. Bu esa Zoom, Google Meet va Microsoft Teams kabi platformalarning ommalashuviga sabab bo'ldi. Natijada, ingliz tili darslari uzluksiz davom ettirildi va gibrid ta'lim modeli keng qo'llanila boshlandi.

Raqamli texnologiyalarning eng muhim afzalliklaridan biri — individual yondashuv imkoniyatidir. Har bir o'quvchi o'z bilim darajasi va o'rganish sur'atiga mos dastur asosida shug'ullanishi mumkin. Sun'iy intellekt foydalanuvchining xatolarini tahlil qilib, unga mos mashq va tavsiyalarni taklif etadi. Bu esa o'qitish samaradorligini yanada oshiradi.

Shuningdek, gamifikatsiya elementlari o'quvchilar motivatsiyasini kuchaytiradi. Ball to'plash, yangi bosqichlarga o'tish va sertifikatlar olish o'quvchilarni faolroq bo'lishga undaydi. Tadqiqotlar gamifikatsiya o'quvchilarning darsdagi faolligini 60 foizgacha oshirishini ko'rsatgan.

Xulosa qilib aytganda, raqamli texnologiyalar ingliz tilini o'qitish va o'rganish samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Ular ta'limni zamonaviy, interaktiv va qulay shaklga keltiradi. Kelajakda sun'iy intellekt, virtual reallik va boshqa innovatsion texnologiyalar til ta'limini yanada rivojlantirishi shubhasiz. Shu bois, ingliz tilini o'qitishda raqamli vositalardan samarali foydalanish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir.

Adabiyotlar, References, Литературы:

1. British Council. (2023). English Language Teaching in the Digital Age. London: British Council Publishing.
2. UNESCO. (2020). Education in a Post-COVID World: Digital Learning Trends. Paris: UNESCO Institute for Statistics.
3. Godwin-Jones, R. (2019). Emerging Technologies: Mobile-Assisted Language Learning. *Language Learning & Technology Journal*, 23(2), 3–11.
4. Warschauer, M., & Healey, D. (1998). Computers and Language Learning: An Overview. *Language Teaching Journal*, 31(2), 57–71.
5. Stockwell, G. (2010). Using Mobile Phones for Language Learning. *International Journal of Innovation in Language Learning*, 1(2), 1–9.
6. Duolingo Research Team. (2022). Effectiveness of Gamified Language Learning. Duolingo Research Report.